

Middels deze beknopte notitie gaan wij in op de uitnodiging om te reageren op de ‘wijziging van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008 onder meer in verband met een andere bekostigingswijze van het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek’. Dit voorstel raakt de bekostigingssystematiek en financiering van promovendi aan Nederlandse universiteiten, wiens belangen Promovendi Netwerk Nederland (PNN) behartigt.¹ PNN plaatst scherpe kanttekeningen bij de onduidelijkheid die het onderhavige voorstel laat bestaan of de algehele financiering en kwaliteit van promoties. Het is voor het PNN niet duidelijk wat de consequenties van dit voorstel zouden kunnen zijn op het aantal promovendi – en daarmee de ‘aanstellingsbereidheid’ van universiteiten - alsmede de kwaliteit van de promotie.

PNN zou het toejuichen de effecten van het wijzigingsvoorstel, mede vanuit het reeds beschikbare onderzoek, nader te expliciteren en waar mogelijk te laten onderzoeken alvorens deze wijziging in werking treedt. Het PNN heeft een aantal onbeantwoorde vragen en zorgen die zij graag wil uiten:

- Wat zijn mogelijke gevolgen voor de kwaliteit van Nederlandse promotietrajecten?
- Hoe strookt de ambitie van het kabinet om meer promovendi aan universiteiten aan te stellen met dit wijzigingsvoorstel?
- Ook blijft het onduidelijk hoe dit voorstel ingrijpt op de verschillende type promovendi, te weten medewerkerpromovendi, contractpromovendi, duale promovendi en buitenpromovendi. Zeker gelet op de recente ontwikkelingen en doorgang van het bursalenexperiment is transparantie – juist voor deze groep – van essentieel belang. Deze transparantie ontbreekt in dit voorstel. In het IBO stuk² staat de volgende zin die ons grote zorgen baart: “Daarbij is het een suggestie om buitenpromovendi in de telling geheel buiten beschouwing te laten.” Dit kan grote nadelige gevolgen hebben voor de grote groep buitenpromovendi.
- Op welke wijze past het voornemen een promotieakkoord te sluiten in deze plannen?
- Zorgt een maximering van de eerste geldstroom voor een verschuiving van onderzoeksfinanciering naar de tweede en derde geldstroom?
- Zo ja, hoe wenselijk is het dat in het licht van de onafhankelijkheid van (het onderzoek van aan) universiteiten als een groter deel van de onderzoeksfinanciering in concurrentie moet worden geworven bij NWO of moet worden gefinancierd door de private sector?
- Wat is het huidige percentage van de promotiepremie ten opzichte van de eerste geldstroom? Hoe is de verdeling promotiepremie / ontwerpcertificaten?
- Is de 20% marktaandeel-afhankelijk? Wordt de prijs per promotie (diploma) gecorrigeerd naar marktaandeel (n.a.v. aantal promoties per universiteit)? Indien dit zo is, kan een ratrace tussen universiteiten het gevolg zijn.
- Daarnaast blijft onduidelijk hoe het vrijgespeelde geld wordt gebruikt. Dat blijft conform dit wijzigingsvoorstel bestaan in de lumpsum van het ministerie naar de

---

¹ “Het deel van de onderzoeksmiddelen dat verdeeld wordt over de promoties en ontwerperscertificaten wordt gemaximeerd op 20%. Dat is naar analogie van de maximering van de bekostiging van graden (gemaximeerd op 15%). Tevens zal in het bekostigingsmodel voortaan gewerkt worden met een driejarig gemiddelde voor de verdeelparameters promoties en graden.”

² IBO (blz 46): <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2014/05/01/ibo-wetenschappelijk-onderzoek>

universiteiten, maar wordt gekoppeld aan de Wetenschapsagenda. Hoe en op welke grond is PNN onduidelijk, alsmede de daarmee gemoeide neveneffecten als het inzetten op 'populaire wetenschap'. Kan dit inzichtelijk worden gemaakt?

Kortom, PNN ziet in het huidige voorstel meer vragen dan antwoorden en maakt zich daarom zorgen over de gevolgen voor de kwaliteit van Nederlandse promotietrajecten. PNN vindt het van groot belang de kwaliteit van en begeleiding bij de promotie te garanderen. Daarom stellen wij voor de inkomsten in de eerste geldstroom uit promotiepremies te oormerken en aan te wenden voor het aanstellen van (nieuwe) medewerkpromovendi, en de begeleiding en scholing van promovendi via de universitaire Graduate Schools.